Návštěvou do mého rodného místa.

Píše F. J. Sedlák.

Bylo to ku konci února 1888 — pamatuji vše jako dnes — když jsem ze svého rodného města Ledče odjížděl do Ameriky. Bylo mně tenkráte 16 let a odjížděl jsem sám s to poprvé ze svého života na další cestu. Přičiny jejiy staré. Můj obchý dobrý otec, jeden z předních měšťanů, byl vždy vášeň pro svou rozhonnou povahu a znám co dobrý zástance chudších. Byl majetkem jedenáct z lepších domů v městě, ale okolnostmi a nehodami nezavinilými jej ve stihán, přišel o jmění, když nejlepší léta svého žití strávil namáháním, aby majetek po otci zůstalý zachránil. Jeho velké přičinění a starosti, které mu i zdraví podkopaly, nebyly s to, aby majetek byl uhráněn, ony dluhy jej silně tížily, a tak se stalo, že v roku 1867 byl nám majetek ve veřejné dražbě prodán za dluhy. Kdo něco podobného zakusil — a zde v Americe jest jich dosti, kteří mají podobné zkušenosti — ví, jak trapným jest opouštět a býti vyhnán z domu, kde otcové a dědové se zrodili a kde majetek přecházel z jednoho do ruku druhého jako památka. V mojem městě jest také obyčejem, že hned s pozbytím jmění pozbývá se i všechna vážnost. Otec můj nesl všechny tyto pohromy beze všeho nářku, ba možem zkušeným; hůře bylo ovšem s maminkou, kterážto vše těžce snášela. Nám nezbylo ani tolik, abychom se byli mohli odebrat do Ameriky, kamž vedla otce touha již po několik roků. V předu zmíněném již roce odjíždělo z blízké vesnice několik rodin do Ameriky; otec, pomýšleje mne někam poslat na zkušenou, odhodlal se poslat mne s nimi. Tou dobou mě čekal zde již náš strýc a starší moje sestra asi rok.

Odjíždějte časně z rána, vyprovázen jsem byl drahým mým otcem, kterýž cestou napominal mne ku všemu dobrému. Když jsme vyšli na vrch, kdež dodnes říkají se "u stínadel" a odkudž jest dolů do města dobře vidět, upozornil mne otec, sotva slze potlačuje, abych se ještě jednou obrátil a pohledem rozloučil se se svým rodným místem. Doprovodil mne ještě kus dále a pak následovalo vřelé políbení — buď s bohem, hochu můj! — Já usednul jsem do vozu a jel jsem poprvé, odkázán jsa sám na sebe, do světa, bych pouštěl se v zápas o ten trpký vezdejší chleb.

Po desttitýdní plavbě po plachetníku octnul jsem se v New Yorku a nemaje peněz, musel jsem se tu zdržet, až by mne snad peníze od sestry z Chicaga přišly. Tou dobou a na odporučení, že v Americe se musí každý chopit práce, jaká přijde, šel jsem dělat s lopatou, ale jsa po té cestě slab a takové práci nezvyklý, musel jsem po prvém půldni přestat. Tenkráte jsem litoval, že nevede cesta do Čech pěšky; byl bych ji byl nastoupil, kdybych byl věděl, že to bude trvat 7 roků.

Po příjezdu do Chicaga čekalo na mne prazvláštní překvapení. Dle adresy vyhledal jsem obydlí strýce a bylo to asi okolo 6. hodiny ráno, když přicházeje k domu, viděl jsem sestru scházet od shora se schodů. Poznali jsme se a sestra plna radosti a smíchu volala mne, abych šel s ní k tetičce, která je nahoře.

Šla přede mnou a při tom se dosti potutelně smála, což mně ovšem nebylo při našem se shledání nic nápadným; když pak přišla ku dvéřím, otevřela je a nechala mne vstoupit napřed.

Vešel jsem v domnění, že jdu k tetičce, ale při prvním pohledu zdálo se mně, že vidím svoji vlastní matku, ale měl jsem v tom okamžení za to, že jest to přelud; i jdu tedy a oslovuji s pozdravem tetičku, ale moje matka, která to vskutku byla, dala se do pláče a bylo jí divným, že jí nepoznávám. Byl jsem jako v Jiříkovu vidění, načež ovšem následovalo vysvětlení, že po mém odjezdu z Čech přišly peníze od strýce pro nás všechny na cestu do Ameriky. Rodiče odebrali se za šest neděl po mně; jeli po parní lodi a přijeli do New Yorku o několik dní dříve nežli já. Když mně posílali peníze z Chicaga, nepsala sestra ničeho o tom k vůli tomu, by mne překvapili.

Od té doby uplynulo drahně let, skoro čtvrt století, ale jako na sta a tisíce jiných i já zatoužil jsem podívat se ještě jednou na rodné místo a vlast, o níž jsem tak rád slýchal od těch, kteří se z ní vrátili.

V sobotu, 23. července, dojel jsem po dráze do Světlé a hned druhý den z rána nechal jsem se dovézti do Ledče. Cesta mně byla z dětství známa a tu jsem pozoroval vše, jak jsem to byl z dětství zvyklým vídat. Na cestě ty kapličky, ve vesnicích ta samá stavení, bílá, oblíbená, vše, jak bývalo dříve. Byla neděle a lidé přicházejíce po silnici z vzdálených dědin bosých nohách zdály se mně býti ty samé tváře, jaké jsem kdysi viděl.

Přijížděje blíže, připomínal jsem si každý starý strom, každý osadní kámen u silnice a každý kus pole, komu kdysi patřilo. Sedm ve mně hnulo a prsa se mně zdála podivným pocitem, který nedovedu ani popsat, a při těch rozličných vzpomínkách jen stěží jsem se zdržel pláče. Má touha jest splněna. Nacházím vše, jak bývalo, jen s tím rozdílem, že lidka s touha v obrazotvornosti mé kreslila vše větší a malebnější. Nyní to teprve poznávám vše tak, jak jsem to byl zvyklým vídat a doba mého vzdálení se zdá, se mně poměrně krátkou, skoro jako sen, vždyť se zde nic nezměnilo. Připomínám si se, jaké se zdály změny se mnou. Odcházel jsem co mladík a vracím se s prokedivějším vlasem; za mořem, v té nové vlasti, dlí dítky tak velké jako já a bezmála tak staré jako já, když jsem z domu odcházel. A jaké změny se se mnou staly za ten čas! Co vše jsem musel prodělat k ubájení existence, dříve než jsem rozuměl čísti řeč i zvyky; a jako každý, potkal jsem se i já s dobrými i trpkými chvilemi.

Jak se dalo očekávat, nikdo mne neznal; i chodil jsem po městě a zaběhl jsem kol kostela, odkudž vycházely známé mně zvuky varhan. Vešel jsem na "kruchtu", kam jsem tak rád z mládí chodil, abych celou pobožnost vykonal šlapáním měchů místo starého našeho kalkanta; bezpochyby že jsem tenkráte uznával velikou důležitost tohoto úřadu, neb kdybychom byli nešlapali, nemohl asi pan učitel hrát. I zde našel jsem vše, jak to bývalo dříve; i ten samý pan učitel seděl za varhanami a hrál a kromě obnoveného oltáře a vybíleného kostela žádná změna.

Odpoledne jsem šel za město na "koželuhnu", do známé staré hospody a pro mne památné; sem jsme chodívali, když jsme o sobě myseli, že jsme již dorostli, k nějakému tomu vyražení, ale mezi starší společnost jíti jsme se ještě neopovážili.

Nechodili jsme tam k vůli pití, ale spíše proto, abychom si mohli něco zahrát. Můj otec, kterýž byl jiného náhledu, udělal mně jednou v neděli to překvapení, že vytáhnul mne zrovna z nejlepší hry za ucho ven. Z toho, že mi ucho trochu vytáhl, mnoho jsem si nedělal, ale to pokoření před tak "vzácnou" společností mne mrzelo.

Zde jako náhodou našel jsem opětně několik bývalých mých spolužáků. Ovšem, že jsem se jim musel dříve prohlásit, kdo jsem. Byl jsem od nich srdečně uvítán a hned nastalo vzpomínání do minulosti o dobách, v mládí zažitých. Vzpomínáno, jak jsme si někdy ve valech pod zámkem zahráli "jednadvacet" a jak jsme byli pamětlivi, aby nikomu hrušky v zahradě nepřezrály. Dobře jest to přísloví: "Zlaté staré časy!", kde každý říká: "Za mého mládí bylo jinak!"

Druhý den bylo všude již známo, že jsem v Ledči návštěvou a každý, jak se zdá, mne rád viděl a nejraději starý jeden občan, který mně připomenul jen tak mimochodem, že má ještě starý účet za poctivou práci obuvnickou, na který jsme tehdy při odjezdu svém asi zapomněli. A já, jsa povždy dobrým přítelem smůly, účet jsem ihned vyrovnal, an jsem věděl, že by to stařec ten neprávě nežádal a pomyslil jsem si: no, jaká pomoc, vždyť se povídá, že i Martin Luther ostal dlužen za jatornice a to byl jiný chlapík.

Druhého dne jsem šel kus za město na procházku a zastavil jsem se u stařečka, kterýž u silnice tloukl kámení. Sedl jsem si naproti němu na mez a vyptával se ho na rozličné věci; byl již šedesát let stár a vyprávěl mi, že také vydělá až 60 krejcarů denně, méně nebo více, jak je který kámen. Když jsem se k němu usadil a dal se s ním do řeči, ze zdvořilosti nechal práce a vytáhnul ze své kazajky kus žitného chleba, který s chutí pojídal.

O svých rodinných poměrech řekl mi, že má manželku a jediného syna, který jest ale na neštěstí mrzák, jednoho syna že má v Americe. Sdělil jsem mu, že i já přicházím z Ameriky a zeptal jsem se ho, kde že jest jeho syn. "V ňáké Omaze", odpověděl mi a když jsem mu sdělil, že já též jsem z Omahy a že asi syna jeho znám, díval se na mne, nevěda, má-li tomu věřit a slzy mu stály v očích. Na rozloučenou obdařil jsem ho malým dárkem, aby se posílnil, až přijde domů a pil na zdraví Američanů.

Bucklen's Arnica Salve.

Nejlepší mast na světě pro podrápaniny, otlaky, otoky, choutky, vředy, vyrážky, ekzem, strupy, oseněniny, kýlí jako u všecky výtečný kožní a spolu též zlatou žílu, nebo se zaručuje žádné peníze. Buď se za tyhoto vyrobku nebo se peníze vrátí. Cena 25c. krabička. Na prodej ve všech lékárnách a u Goodman & Co., lékárníků v Omaze.

Z mých potulek po Nebrasce.

Napsal Fr. Fiala.

(Pokračování.)

Maje přiležitost dovědět se do Spencer, použil jsem jí a po zhotovení jízdě jsem se tam octnul. Spencer jest slušné městečko nad úpatím ku potoku Ponca se kterým. Zde by i sám český obchodník se zemědělským zbožím dobrý obchod včetl, neboť sem značná část krajanů od sev. východu z jiho západu dojíždí. Z Čechů zde bydlí ve městě pouze pan Jancalek, kovář. Česká osada jihozáp. od Spencer, tímtéž k západu města je rozložená. Čítá 15 rodin rozsáhlá světničkami to bodrých krajanů, o čemž nám důkaz podávají chirky na podporu Sbr. Výboru. Z osad v Boyd County krajané, sčítajíc jsem sami zaškrtnutí, jsou pohromadě a upřímní.

Sejda se ve městě s p. Fialovou, použil jsem její pověsti a dojel na jich krásnou farmu, měřící 320 akrů pro celou rodinu. Od mě sta na západ je sice malý svah a kopec, dále jest ale krajina mírně vlnitá, spíše rovná, a půdou úrodnou. Vody jsou zde měkké i hlubší, větší na bez alkalické příchuti. Severně mějíme p. Fr. Holobáče, zdejšího to soudce, M. Singla a za nimi p. Jos. Fiala, Hošku a Fišera. Právě jedno podél p. Jana Sedláčka a zde vidím první již z letošní úrody mlácenou slámu. Západně je p. Grunterád, Jambor a Jos. Karel, východně M. Sedláček, Sobotka a F. Sedláček. Ze strany jižní posledním z Čechů je p. Jan Fiala a z východní p. Jos. Melina.

Jsa pozván s p. Fialou ku sousedu odebral jsem se tam; bylať tam demokratická schůzka a vysvětlení základ strany té, při dvou bečátkách piva. Darujtež pivo to přál by sobě býti nezmínovšu za okr. komisaře. Pivo ovšem velmi přátelsky se pomaloučku vypilo a docházejíc již ku konci, použito okamžité rozjařenosti pro vychloubání kandidáta. Jakýsi p. Murphy, obcházeje kol, tázal se, kdo že demokratem, když jistý čtverák ukázal na mne já holt řekl, že jsem republikán, ovšem více ze žertu, než do opravdy. Pánové ti mne neznali a patrně v domněnce, že převedu celou českou populaci do protivného tábora, trochu se rozjařili a z řečnické tribuny mně pěkně vynadali hlupáků.

Zasmáv se tomu, odebral jsem se na farmu p. Jana Sedláčka, kdež jen pro Čechy uspořádána krásná zábava. Po odbytí téže ubíráme se v povozu p. Jana Fialy do vojenské reservace Fort Randal, která v brzku má býti osadnictvu k osazování otevřena.

Jedeme tedy v lehkém vozíku ku prohlédnutí dosud neotevřené části vojenské reservace, Fort Randal. Ve Spencer ještě chvilku zastavujeme: zde právě odbýván byl soud v rozepři pozemkové p. J. Filipa, jemuž jakýs Američan z pouhé záště vzdor jeho právu kontestoval pozemek.

Přejevše potok Ponca blíže Spencer, bereme se mírně vlnitou polohou sev. vých. dále. Půda jest z části úrodná, po většině písčitá. Po celé délce potoka Ponca jest mírný svah vyššího návrší. Po šestimílové cestě přijíždíme ku obydlí pp. B. Prokše, Hubce a Jana Prokopa v Townu 34., Ranči 12. záp. Severně nalezá se sporný, as 3 míle široký pruh země, o který se Nebraska s Jižní Dakotou po advokátsku v soudech tahá. Pruh ten dosud jest neměřen. Kde je osazen, tedy na zdařbůh sedí osadník na části pozemku, který téměř za svůj považuje. V sev. záp. cípu T. 34. sev. R. 11. záp. bydlí více českých rodin při hranici vojenské reservace, která tu řeže pozemky do trojúhelníka, tak že 5 českých rodin má méně než 160 akrů, čili tak zvané frakce. Vlastní: J. Janoušek 103 akry, Fr. Prokeš 147 akrů, V. Hambek 35 akrů a M. Šajnost s J. Havránkem, každý po 37 akrech. Ovšem, že zbývající díl ze 160 akrů, který krajané dosud nevlastní, doufají si přibrati, jakmile vojenská reservace otevřena bude. Mimo výše zmíněné bydlí zde ještě krajané, celé čtvrtě vlastnící a sice: Jos. Svoboda, Jos. Pelc, Ant. Holeček a V. Bárta.

Poloha je zde mírně vlnitá, v části téměř rovná. Půda černošedá, více neb méně pískem promíšená. Voda pitná je v hloubce až do 50 stop, chutí rozdílné, od dobré až ku hořko-kyselé.

Vody zde později budou lepší, an nyní ještě větší část osadníků nemá zhotovené studně pro spodní vodu, nýbrž pouze jámu pro první vodu, která je chutí poněkud odporné, železité a trpké. Pouze v mnohé části, pravím, ne aby se ct. čtenář domýšlel, že v celé reservaci.

Vojenská reservace Fort Randal, kdež kol poledne jsme se octli, leží při řece Missouri, z části v Nebrasce a z části v Jižní Dakotě. Poloha pokud mi známo, je mírně nebo více vlnitá, nejrovnější část jest podél jižní hranice. Část při řece jest více vlnitá a vodu, bodou ti jako ve Fort Randal, nabalou zdravé, nelze tamější voda jest vodou prvé třídy od nezkutného konce. V okolí prvních jmenovaných krajanů jest téměř nejlepší část z reservace na pohled. Sem tam je ovšem vyšlý ptačí pahorek a opět kus polohy rovné, a nebázejíce přímo. A kterak a kdy bude otevřená, není dosud určité. Mnozí, že dle návrhu bude každá druhá sekce odevzdána školním školním, co s. zvrhu za školní okres Boyd, kdež školní pozemky školní nejsou vyměřeny, aneb snad dle podání jiných bude prodávána okresním úřadům. Ať je prodaná nebo otevřená jakýmkoli způsobem, jest to na návrší lidu, který již nyní se sem žene, malá to plocha, sem tam měří polovice pouze pro pastviny se hodí.

Co jest pozemek lepší, jest již zcela a znamenán co zahrnují a mnohý z přítlich snad osadníků má zde již zbudovaný přibytek. Tu ale velitelé vojenské posádky ve Fort Randal napadne zpřekážeti svým vojínům řemeslo. Vydá rozkaz a reservace jest za den opět bez obyvatelů. A drňáky, ty pochodí nejhůře, any bývají obyčejně od šramlychtivých vojínů pobořeny.

Měl jsem to potěšení býti právě přítomen vyhazovu několika rodin, v drnových děrách bydlících. Asi 5 vojínů s poddůstojníkem v čele přišlo, přečte vypovídací rozkaz a mrš, jde se ku hranicím. Jest to pouze zábava, an vyvedený jest za krátký čas na pozemku zpět. Mne vojáci nezlobili, a dohonivše mne téměř u samých hranic, pouze hlahoklonně hlavou pokynuli a ještě mi dobrý den popřáli.

Mohl jsem míti blíže, ubírajíce se ku Lynch, kdybych od p. Fr. Prokše šel obydlenou již Ponca reservací, já ale chtěje ještě to zapovězené ovoce Fort Randal reservace poněkud uviděti, šel jsem po vojenské.

V sev. záp. cípu T. 33. R. 10. a v okolí je opět česká osada. Ve vlnitější poloze již téměř blíže obydlí Ant. Pavlackýho jest jižní cíp res. vojenské a hranice běží opět směrem sev. východním ku řece Missouri. Čechové v tomto okolí usazení jsou u většině bývalí Dakořané od Tábora a Tyndall sem se přestěhovalí. Celkem na severozápadě od Lynch usazeno jest 14 rodin.

(Pokračování bud.)

OD NAŠICH DOPISOVATELŮ.

(Zasláno.)

Esterhaz, Assa., Kanada, 30. září 1892. — Ctěná redakce! S radostí vyhovuji žádosti vaší a seznamuji vás blíže s naším severozápadním územím. Povolek váš, jaký jste vynesli o krajině zdejší, jest snad pravdivý a věru nemohu si představiti, co asi vyhnalo pana dopisovatele ze Sv. Dakoty z ní vážit jej do Kanady. Snad jest to onen zlý, jež zde mámo uvalené na naši jedinou plodinu, t. j. na jarní pšenici a dobytek. Rádi se zde ovšem také ovce a jak mám, lze pro ně nevyjíkat se zde pro ně jej přestovat. Pokud zde vlnu pozemků se dostává za pouhých 12 dolarů, což jest pouze za "entry", jest pravda. Hanelmon lží však je, že jsou zde mrazy zimy. Já vám pravím, že je u nás kmotr Fouksl v zimě takřka na denním pořádku a na jaře s větší části také. Orání se nám dovoluje od pana Mráka do 1. listopadu. Rád bych slyšel od pana písaře o té zimě, na kterou vede takovou stížnost, t. j. co se týče státu Nebrasky a Minnesoty. Mám za to, že jest v onách státech zima mnohem mírnější. Sněhu ovšem zde nebývá průměrně přes 15 palců, proto však méně, jenž bývá provázen vždy ostrým větrem od severu, přímo tak, že zem promrzuje na šest stop a voda ve stojatých jezerech taktéž. Boty musejí býti v dvojích dobrých rukavicích a komu to poměry dovolují, ten navlékne si i troje rukavice. Čepice musí býti ovšem kožená, chinpatá. V opravdových mrazech, abych řekl pravdu, komu záleží na zdraví, ten zůstává doma, poněvadž i když celý dobře se zaopatří, tedy přece jen nos a uši musí nechat za tepě severáku, tak že se často stává, že nos vstupuje ve znamení raka, to jest svlékat kůži. Že hovězí dobytek může býti celou zimu venku, aniž by potřeboval krmení, to může býti pravdivé, neboť kdo by nechtěl krávu nebo vola opatrovat, může jej nechat 3 zimní měsíce venku. Dobytek takový více obsluhy nepotřebuje, neboť již dávno zmrzne. Pokud se dotýče oné trávy 2 až 3 stopy vysoké, jest pravda, taková tu jest, ale toliko jen v lesích nebo na místech křovím porostlých, nikoli však na prerijích. Sena se sekají zde obyčejně při dolíkách, kde obyčejně na jaře stávala voda. Co se půdy týče, jest tato co do jakosti dobrá, místy jsou širé pláně bez lesů, jinde zase porostlé lesíky a křovinami. O onom ráji Saskatchewan jest tolik: Že se hodí nejvíce pro dobytkářství; že by dostával zde dělník v čas žní $60, jest též přehnané, já posud neslyšel o více než o $40 a to za práci namáhavou, až 17hodinovou. Jak jsem svrchu pravil: zem se zde líbí každému příchozímu rolníku, za to však podnebí jest surové, obilí sype (myslím pšenice) od 15 do 40 bušlů po akru, co jest však největším zde rolnickým škůdcem, jest mráz, jenž se dostavuje, — alespoň dostavil se v předešlých čtyrech letech — ku konci srpna anebo začátkem září.

PS. Žádá li si pan písatel vědětí něco více, nechť dopíše pod adresou: Dopisovatel, Esterbaz, Assa., Canada.

S úctou dopisovatel.

Cleveland, O., 5. října 1892. — Ct. redakce! S potěšením vám oznamuji, že jsem šicí stroj tako nový předplatitel za doplatek $15,00 obdržel v tom nejlepším pořádku. Za dovoz až do domu zaplatil jsem pouze 97 ctů. Směle mohu každému tento stroj odporučiti, neboť jest to stroj dokonalý. Můj starý známý a soused p. Ant. Slavík, jenž znám jest jako osvědčený mašinář a znalec strojů, pravil mi, že jest to stroj dokonalý, neboť stroj můj rozebral a vše řádně prozkoumal, praviv při tom, že by tě láci nikdy nevěřil, kdyby se byl o tom nebyl přesvědčil. Krajané, kteří ještě stroj šicí nemají, měli by si takovýto opatřit, neboť každý na něm ušetří od $20 do $25. Krajanům v Clevelandu každému s radostí stroj ten ukážu. Vše, co ku stroji patří, jsem také v pořádku obdržel, pouze návod ku šití přiložen jest v jazyku anglickém, což však mně nevadí. Doufam ale, že se o český návod také postaráte.

S úctou Jan Batista.

Irwin, Pa., 3. října. — Ct. red.: Dopřejte místa ve Vašem ct. listu též mému dopisu. Nemohu obšírně se rozpisovat o politice, ale dle mého uznání a pozorování mám za to, že my rolníci jen sami sobě prospějem, když budeme volit republikánsky. Neboť jak by se s námi dělo, když by vše, co potřebujem, přicházelo ze staré vlasti, jako ocel, plech, sklo a jiné výrobky. To se rozumí, když by se sem všechny ty věci přivážely, že ty statisíce lidí zde výrobou týchž nyní zaměstnané, musili by sušit zuby a trpět hlad, když by nebylo zde pro ně práce a výdělku. Havíři zdejší mnozí jinak tomu rozumí; že prý moc těch výrobků nepotřebují! Ale to si nerozmyslí, kam jde většina toho uhlí, co nakopou; že to jde právě do těch fabrik a když by toho nebylo, že by také nemělí co dělat. A což naši obchodníci? Když bychom my nevydělávali, komu a zač by prodávali? A což farmeři na západě! Těch se snad clo netýče, ti snad nemají z něho prospěch! Ale ouha, když bychom my zde nevydělávali, zač pak bychom kupovali maso a chleba od nich? Co by jim byly platny ty nejlepší úrody, když by je nemohli prodat, aneb za ně obtojnou cenu dostat? Ale, ono prý clo prospívá jen monopolům! Může být a bylo by dívu, aby po. Když prospěch všem, musí také prospívat továrníkům, ač továrník není totéž co monopol a ne v každém oboru výroby je monopol. Tak ku příkladu co továrník obilí nemáme clo a na jaho dobývání je monopol. Na měkké obilí máme clo a přece není náš monopol. Komu pak ale by prospěval svobodný obchod? Dělníkům ne; obchodníkům ne; farmerům ne, továrníkům s monopolům zdejším také ne! Jaký by toho byl následek? Bída ve všem a všude! Jen továrníkům s monopolům evropským by svobodný obchod prospěval. Jen je by povznesl a obohacoval. A to přece jsem zvědí, když mají prospěch ti továrníci zdejší z námi, což kdyby měli míti pouze prospěch továrníci evropští a my naproti tomu nouzi a bídu.

Však je to těžká věc s mnohými lidmi. Já jsem já slyšel, co prý s toho máme; clo je ochranou pokladen Spojených Států. Ino ovšem! A co se pak s ním stane? Zase se vydá na potřebné výdaje. Takový moudro přišel mi, aby nám to připověl a také nemá zapříti. Je je zde proti Evropě rád. Tam ku vůli slotě platil cinčo daně, až se chýbal a byl spokojen. Zde naplat žádné přímé vlastní daně a vždyť ta vláda musí odněkud brát na výdaje; tatíček nebeský ji to nedá! A on ještě proti tomu řepta! Když bychom neměli clo k naší ochraně, měli bychom přece jenom clo na jiné předměty a když již máme clo mítí, proč ne ku ochraně našeho domácího průmyslu? Ale mnohý si to vysvětlit nedá a mele jen pořádě svou. Ony to nejsou ovšem jeho vlastní rozumy. Neboť když by přemýšlel o tom, musil by přijít k náhledům jiným. Ale on si dá pověsit bulíka na nos od někoho a ať mu sedí na nose, on jej přece nepozoruje. Tak jsem četl v jednom českém listě tlustou ležo o sekyrách. Jak prý jsou teď drahé! Že prý kdosi vynalezl jakýsi čepel, vzal si na to patent a teď dřívější vyrabitelé jsou na mizině a to chlapisko s tím patentovaným čepelem nám dělníky a rolníky dře, an musíme platit sekery dráže než před lety. Ouž, je tomu asi 8 roků, co jsem tu první sekeru koupil a platil jsem za ni $1.25; mám ji doposud. Teď jich ale dostanu co chci po 80 centech a to ten samotný patent. A takové bulíky jako s tou sekyrou věží stále tím, kdo jim věří. Pořád bláboll, jak prý clo vše zdražilo, ač každý, kdo chce přemýšlet, musí rázem poznat a uznat, že to není pravda, neboť každý to ví z vlastní zkušenosti, že je vše spíše levnější než dražší. Ale já jsem seznal, že jsou lidé tak zaslepení, že věří opak toho, o čem zcela jisté přesvědčení mají a to jen proto, že to napsal demokratický list. Také jsem se onehdy jednoho krajana tázal, co bude volit a on, že demokraticky. Jářku, jestli ví proč? Hm, praví on, když je soused demokrat a tamhle Vašek demokrat, já budu také demokratem a bodejť ne, dyť Venů otec byl taky demokrat a nic se mu nestalo. Tak s nimi pak mluvte, když jsou — demokrati!

V úctě Váš Josef Lacina.

Bon Homme Co., So. Dak. — Ctěná redakce! Náhodou obdržel jsem časopis váš a v něm shledal jsem dopis, proti mé osobě čelící, jenž podepsán jest Martinem Bartuňkem, v němž tento vyčítavě píše, že stále otiskujete dopisy pana Jana Kučery, jenž se stále dovolává své manželky a konečně hledá hospodyni, která by nechtěla bláznit. Poslední slova jsou mi velmi příjemná, neboť kdo zkusí blázna, ať již zúmyslného nebo skutečného, nebude po něm jistě bažiti. Dále píše p. Bartuněk, že v pomatení smyslů ode mne manželka má odešla. Na slově tom, jak napsáno bylo, stojím dosud, neboť mám příčiny se domnívat, že učinila tak zúmyslně a to tím více, jelikož ji lidé za blázna nepovažují, neboť by blázna také jistě téměř půldruhého roku nezatajovali. Pan Bartuněk dále píše, že manželku svoji obviňuji a hanlm. Prosím, zaslužuje snad taková manželka a matka, která opustí manžela a šest dítek a na žádný způsob vrátiti se nechce, pochvalu? Já téměř půldruhého již roku všemožně se přičiňuji, abych se jí dohledal a proto i p. M. Bartuněk měl by doznati, že se o ni starám a co jen možného, vše do novin, abych ji vyhledal, dávám. Tím také ukončuji.

Jan Kučera.

Na cestě k ráji.

Doufejme, že i lidé, kteří ze zvyku zdraví svého si nehledí, dosáhnou žádoucího tohoto místa a že ujdou tak místu méně žádoucím k věčnému obývání následkem horka a povšechného okolí. Dokud ale plahočíme se tímto slzavým údolím, proč pak měli bychom dobrovolně snášeti ona trápení nezáživností, když pravidelné užívání Hostetters Stomach Bitters zbaví nás hrozné nemoce této, kteráž — leč by se lékaři znač ně mýlili — značně přispívá ku zkrácení života našeho. Pálení žáby, lučnatost a zácpa téměř vždy provází nemoc tuto a jsou jejími příznaky. A všechny nemoce ty zahaněny jsou touto Bitters, kteráž zároveň i přemáhá malarii, revmatism, nervésnost a nemohoucnost. Od objevení se chřipky dokázala i převahu svou nad touto nemocí, kteráž již tolik nejlepších a nejuvědomělejších lidí do hrobu sklátila.

Záruky úředníků.

Máme zásobu blanketů pro úřednícky spolkové, které prodáváme za 50 centů tucet aneb za $2.00 sto. Spolky, které nemají svých vlastních blanketů pro úřednictvo, mají nyní příležitost si těchž lacino opatřiti. *Fyl. Pokroku Západu.*

Prava krása.

Prava krása má hlubší poklad než pouhý vzhled, an spočívá za zdravém stavu vnitřního ústrojí zažívacího. Pokud játra jsou nečinná, vyhlídka nálibná, nemůže-li žaludek v pořádku, konstatuje zvuk a pokud jsou ledviny nemocí stiženy, vyhlídka stísněná. Zajistíte si dobré zdraví a budete dobře vypadat. Electric Bitters jest onším velkým prostředkem k touhou a pak ti přinese ze všechny ony četných nálibů. Vyhlídka zmizí, nepůjdu, hnědé a dodává pokrmu dobrého vzhledu. — Na prodej v lékárně Goodman & Co., za 50c. lahev. 41

Jen pravý importovaný
„KOTVOVÝ"
PAIN EXPELLER
jest a bude rozhodně
nejlepší
prostředek
proti
REVMATISMU,
bolu, strnutí, zatuhnutí, strnulosti tě, bolesti, ztuhlosti, neduhům v žilách, ochrnutí, křečím, mravenčení, brnění, ztrnulosti atd.
F. AD. RICHTER & CO.
75 Warren St.
NEW YORK.
29
medailí
Za 25 a 50c. lahev dostatí lze v
STANISL. BERÁNKA,

SEVERO-NĚMECKY LLOYD.

Pravidelné jízdy parolodí
— mezi —
BREMEN A NEW YORKEM
přes
2,000.0000
přepravuje po pravidelném
Severo-německého Lloydu,
jistě a dobře přes moře.

Rychloplavba!

Krátká cesta mořská
— mezi —
Bremen a New Yorkem.

Pravidelné rychlé parníky
SPREE, HAVEL, LAHN, TRAVE, SAALE, ALLEE, EIDER, EMS, WERRA, FULDA, ELBE, KAISER WILHELM II.

V sobotu, v čtvrt a středu z Bremen.
V sobotu, v čtvrt a středu z New Yorku.

Bremen jest pro cestující velmi vhodné položen as a z Bremen lze ve velmi krátkém čase různá města v Německu. Zařízením a švýcarským dosahnouti. Rychloparníky Severo-německého Lloydu jsou se vzácným střetem na cestující v mezipalubí a v druhé kajuté stavový, mají vysoké mezipalubí, výborné ventilace a výtečnou obsluhu.

OELRICHS & CO. 2 BOWLING GREEN.
New York.
H. CLAUSSENIUS & CO.,
hlavní jednatel pro západ,
80, 5th Avenue. Chicago, Illinois
FRANK J. KASPAR, J. ROSICKÝ, Omaha, Neb. JOHN F. ŠPIRK, Wilber. JOSEPH ZERZAN, Schuyler. LOUIS J. KUDERA, Wahoo, Neb. JOE KLEIN & CO., Beatrice, Neb. MARTIN & NEMETH, Hazleton, Pa.
ANTON NOVÁK, Humboldt, Neb. C. DURAS, Crete JOSEPH HORKEY, Creighton. GEO. SCHWESER, David City, Neb.

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD.

Pravidelná plavba poštovních parníků
—z—
BALTIMORE AND BREMEN
přímo.

Odjedí z Baltimore v následujících:

Karlsruhe,	září 7.	Hohenstaufen	říj. 19
Stuttgart	„ 14.	Stuttgart,	října 26.
Weimar	„ 21.	Weimar,	listop. 2.
Gera,	„ 28.	Salier,	„ 9.
München,	října 5.	München	„ 16.
Dresden,	„ 12.		

První kajuta $60 až $90.
Mezipalubí $22.50.
Lístky zpáteční za snížené ceny.

Strychu uvedené ocelové parníky jsou vesměs nové, nejdokonalejší stavěné a ve všech částech pohodlně zařízené.
Délka 415 až 425 střevíců, šířka 48 st.
Rejuty, salony, kuřárna atd. na horní i dolní palubě.
Elektrické osvětlení ve všech místnostech.
☞ Pohodlí a prověrování místností mezipalubních bylo při zařizování těchto parníků zvláštní péče věnována.
Bližší správy podají bližní jednatelé
A. SCHUMACHER & CO.,
5 South Gay St., Baltimore, Maryland.
J. WM. ESCHENBURG.
104 Fifth Ave., Chicago, Ills.
aneb jejich zástupci ve všech městech.

Kupte si
PŘEPLAVNÍ LÍSTKY
DO ANEBO Z CECH
ZA NEJLEVNĚJŠÍ CENY
— OD —
J. J. HAVELKY,
vrchního přeplavního jednatele:

Z Prahy do Chicago	.....	$36.76
Z Plzně „	„	36.64
Z Písku „	„	36.84
Ze Strakonic	„	37.00
Z Radnic do	„	36.60
Z Kutné Hory	„	37.00
Z Pardubic	„	37.27

Adresa poštovní:
J. J. HAVELKA.
44 E. Van Buren st. Room No. 34.
Chicago, Ills.

Sensation No. 25897

Obdržel jednání prvních a deset pavlačových ven během roku 1891.
Kdo má světlo, jež obdržeti více cen?
Proto hnedle stejli v řadu.
East Grove stáda Poland China.
To stádě touto je dvacet pět svině, vybraných z nejlepších stád v státě. Od těchto svině můžeme nyní prodati prasata k chovu, nejmenší a jednou bohatá a nejlepších vlastností, za přiměřené ceny.
Paní A. M. Edwards, majitelka.
Fremont, Neb.